

De Heere sluit Zijn verbond met Abram en zijn zaad

Schriftlezing: Genesis 15:12-18

Tekst voor de prediking: Genesis 15:17-18a

Zingen:

Psalm 111:3
Psalm 25:5
Psalm 50:1, 2
Psalm 16:3
Psalm 101:2
Psalm 89:8
Psalm 89:12
Psalm 89:7
Psalm 89:15

En het geschiedde, dat de zon onderging, en het duister werd; en ziet, er was een rokende oven en een vurige fakkel, die tussen die stukken doorging. Ten zelfden dage maakte de Heere een verbond met Abram.

Geliefde gemeente, als het God behaagt om met een zondaar in het verbond te treden, dan opent Hij als het ware het kabinet van Zijn genadeverbond. Dan wil de Heere uit de volheid van Christus genade voor genade uit dat heerlijke verbondskabinet wegschenken.

Wat heeft de Heere Jezus dat heerlijk geopenbaard in de gelijkenis van de verloren zoon. Toen die jongste zoon met de erfenis van zijn vader wegtrok om het goed van zijn vader in de zonde door te brengen, heeft hij als het ware het verbond met zijn vader verbroken. Daarmee werd hij in waarheid een verloren zoon.

Zou zo'n diepgevallen mensenkind ooit weer bij die vader terug kunnen keren? Zou zo'n diepgevallen verbondsbreker ooit nog in het verbond met God kunnen komen? Vanuit die jongen was het totaal afgesneden. Vanuit die jongen was het totaal onmogelijk geworden. En daar is die jongen ook achter gekomen. Want de Heere bracht hem tot zichzelf. Toen hij alles had doorgebracht in een ver gelegen land, toen hij door iedereen verlaten werd, toen de Heere ook nog een hongersnood zond, kwam die verloren jongen terecht in de modder tussen de varkens. Hij zou vergaan van honger. Dat betekent: hij zou sterven van honger. En dat was verdiend. Want moedwillig was hij bij zijn vader vandaan gegaan. Moedwillig had hij het verbond verbroken.

Maar wat gebeurde er? Toen die jongen tot inkeer kwam, toen hij dreigde te sterven van honger, gebeurde er iets wonderlijks in zijn ziel. Er kwam een trekking terug naar zijn vader. Terug naar de plaats waar hij vandaan gelopen was. Terug naar de plaats waarvan hij heel goed wist hoe goed het daar geweest was. Die trekking werd zo sterk, dat er in zijn hart iets ontstond waardoor hij zei: *Ik zal opstaan en tot mijn vader gaan, en ik zal tot hem zeggen: Vader, ik heb gezondigd tegen den Hemel en voor u; en ik ben niet meer waardig uw zoon genaamd te worden; maak mij als een van uw huurlingen.*

Zo is hij opgestaan en zo is hij tot de vader gegaan. En toen gebeurde er nog iets. Toen hij in de buurt van de boerderij kwam, bleef hij verre van zijn vader. Zo staat het eigenlijk in de grondtekst.

Je zou het je zo kunnen voorstellen: toen hij die boerderij en dat erf van zijn vader in het oog kreeg, durfde hij niet meer verder en kon hij niet meer verder. Hij hield zich verre van zijn vader. Dan komt er in het geloofsleven een tijd dat je niets meer kunt en niets meer durft. Dan moet het echt van de andere kant komen.

En waar die jongen op afstand moest blijven, waar hij niet meer komen kon en niet meer durfde komen, daar kwam die vader, die elke dag op de uitkijk stond, naar hem toe. Toen nam die vader hem in zijn armen. Toen gaf die vader hem een kus. En daarmee trad die vader als het ware met zijn jongen in het verbond. En daar bleef het niet bij. Toen ging die vader het kabinet van het verbond openen, en de ene verbondsweldaad na de andere werd aan die verloren zoon geschonken. Hij kreeg het beste kleding, een ring aan zijn vinger en schoenen aan zijn voeten.

O gemeente, wat een kostelijk beeld van de verbondssluiting en van de verbondsweldaden die er liggen in Christus, Die het alles verworven heeft. En dat verbond gaat de Heere nu met Abram en zijn zaad sluiten. Bij die verbondssluiting mogen we deze morgen rondom de verbondstafel des Heeren stilstaan.

We schrijven boven de prediking:

De Heere sluit Zijn verbond met Abram en zijn zaad

Twee gedachten:

1. in de eerste plaats Zijn sprekende verschijning aan Abram,
2. en in de tweede plaats Zijn wonderlijk komen tot Abram.

Punt 1. Zijn sprekende verschijning aan Abram

Abram was in een hele diepe slaap gekomen, nadat hij de hele dag bezig geweest was om de roofvogels van dat heilige offervlees, dat reine offervlees, vandaan te houden. En toen liet de Heere op Abram, zo hoorden wij vorige week, een schrik en grote duisternis vallen. In die toestand ging de Heere tot Abram spreken en aan Abram beloven hoe het zal gaan met zijn zaad. Hoe zijn zaad op Gods tijd in het beloofde land komen zal. Ja, Hij openbaarde Abram ook de weg waarin Hij dat zal doen. Dat zal een weg zijn van verdrukking en gericht.

En als het zaad van Abram, het volk Israël, daarin terecht zal komen, dan zal dat ook voor hen schrik en grote duisternis teweegbrengen. Ja, zo zeiden wij de vorige keer: dat is nu de verbondsweg die de Heere met Zijn volk zal houden. En zo zal de Heere Zijn volk verlossen en brengen in het beloofde land.

En opnieuw komt de Heere op die rijke belofte terug. Het zal gebeuren met het zaad van Abram. Maar hoe zal het nu met Abram zelf aflopen? Nee, hij zal dat alles niet meemaken. Wij hebben gehoord dat het volk vierhonderd jaar in Egypte zal zijn. Al die tijd zal Abram niet op aarde blijven.

In vers 15 lezen wij dat de Heere hem zegt hoe het met hem zal gaan: *En gij zult tot uw vaderen gaan met vrede; gij zult in goeden ouderdom begraven worden.*

Terwijl de Heere bezig is het verbond met hem en zijn zaad te sluiten, krijgt Abram hier twee rijke beloften, die heel persoonlijk voor hem zijn. Hij zal een hoge leeftijd mogen bereiken. En als hij oud geworden is, zal hij helder van geest mogen zijn om tot de laatste dag van zijn leven groot en goed van zijn God te spreken. En daarbij, zo zegt de Heere, zul je ook in vrede sterven. Om het met een woord uit het Nieuwe Testament te zeggen: Abram zal op Gods tijd in Christus ontslapen. Hij zal opgenomen worden in dat hemelse Kanaän hierboven, het land van de rust, waar

verschillende vaders van Abram al gekomen zijn: Adam, Seth, Lamech, Methusalah, Noach. Vaders van Abram die reeds opgenomen zijn in hemelse heerlijkheid.

Wat moeten deze twee rijke beloften veel troost bevat hebben voor Abram, die daar lag vol schrik en in duisternis. Zal door deze rijke vertroosting de schrik en de grote duisternis niet geweken zijn uit zijn hart?

En toen de Heere zo heel persoonlijk die kostbare beloften aan Abram gegeven had, ontwaakte hij weer uit zijn slaap. Hij keerde terug tot de werkelijkheid. Dat kunnen wij opmaken uit wat in onze tekst beschreven staat. Hij ziet de werkelijkheid in de natuur. Toen die grote slaap op hem viel, begon de zon onder te gaan. En nu hij wakker geworden is, ontdekt hij het: de zon is helemaal ondergegaan. In het rijk van de natuur is het helemaal donker geworden. En voor hem liggen nog steeds onaangeroerd de stukken van de reine dieren die hij zelf in geloofsgehoorzaamheid doorgesneden heeft.

Toen was dat moment aangebroken waar Abram op moest wachten. Toen was dat moment aangebroken dat de Heere met zichtbaar onderwijs zou komen, met een zichtbaar teken, waar Abram om gevraagd had. De Heere kwam tot hem om met hem en zijn zaad Zijn verbond te sluiten.

En hoe komt de Heere dan tot Abram? Hij komt met een heel sprekende verschijning. Wij lezen het in onze tekst: *En het geschiedde, dat de zon onderging, en het duister werd; en ziet, er was een rokende oven en een vurige fakkel, die tussen die stukken doorging.*

Wat moet dat voor Abram een bijzondere verschijning geweest zijn. Zoiets had hij nog nooit gezien. Hij zag in de donkere nacht iets waar vuur uitkwam en rook. Juist dat vuur stak zo helder af tegen de achtergrond van de donkere nacht.

Jongens en meisjes, wat zag Abram eigenlijk? Hoe kwam de Heere eigenlijk tussen die stukken naar Abram toe? Ja, we hebben het samen gelezen: een rokende oven en een vurige fakkel. Misschien heb je in je gedachten daar al een beeld bij gemaakt. Weet je wat Abram zag? Een bakoven. Een draagbare bakoven, zoals de Israëlieten die gebruikten als zij van de ene plaats naar de andere trokken. Die gebruikten zij om brood te bakken. Zo'n oven zag er ongeveer uit als een stenen stolp. Bovenin zat een opening en aan de zijkant een gat waar het hout ingelegd werd. Daar kon de lucht bijkomen en daar werd het vuur ontstoken. Als je goed naar zo'n vorm keek, leek het wel alsof het de vorm van een berg had. En uit die berg, uit die pot, kwamen rook en vuur. Dat zag Abram. En dat kwam tussen de stukken door tot Abram.

Waarom deed de Heere dat zo? Waarom kwam de Heere niet gewoon in een menselijke gedaante? Omdat de Heere lessen wil leren. Elke keer als Hij op een bepaalde manier verschijnt, wil Hij onderwijs geven. En hier met deze verschijning wil Hij twee lessen leren.

Allereerst laat Hij zichtbaar zien hoe het volk Israël, het zaad van Abram, uit Egypte verlost zal worden. Bij het woord dat Hij gesproken heeft, geeft Hij een zichtbaar teken. De rook die uit die oven komt, ziet op de verdrukking waaruit de Heere Zijn volk verlossen zal. En het vuur ziet op de verlossing, op het licht dat zal gaan schijnen in de duisternis.

De tweede betekenis van die vurige fakkel en die rokende oven is de tegenwoordigheid van God Zelf. Want God komt tot Abram. God is de Partij in dat verbond dat Hij nu met Abram gaat sluiten. En wat laat de Heere dan van Zichzelf zien, als Hij als zo'n rokende oven en zo'n vurige fakkel tot Abram komt? Twee dingen.

In de eerste plaats laat de Heere met dit teken zien dat Hij een heilig God is. En dat zou ons al met eerbied en diep ontzag moeten vervullen, als ook deze morgen de Heere door middel van de prediking van het Woord verschijnt als een rokende oven en een vurige fakkel. Want dit zijn tekenen die wij in de Bijbel vaker tegenkomen en die spreken van de heiligheid van God.

Als later het volk Israël, het zaad van Abram, uit Egypte verlost is en gebracht wordt bij de berg Sinai, waar de Heere Zijn verbond opnieuw gaat sluiten met het zaad van Abram, dan zal Hij ook zo verschijnen als een heilig God, met diezelfde tekenen. Moet u eens horen wat er staat in Exodus 19 vers 18: *En de ganse berg Sinai rookte, omdat de Heere op denzelven nederkwam in vuur; en zijn rook ging op als de rook van een oven, en de ganse berg beefde zeer.*

Weet u het nog, jongens en meisjes? Die stolpvormige oven had de vorm van een berg. En diezelfde tekenen die Abram nu ziet, liet de Heere later zien op de berg Sinai, waar alles sprak van de heiligheid van de Heere.

En weet u welke naam de Heere in de Bijbel van Zichzelf gegeven heeft om iets van Zijn heiligheid te openbaren? Een naam die helemaal past bij het beeld dat Abram ziet. God openbaart Zich in de Bijbel als een verterend vuur. Paulus zegt het in Hebreeën 12 vers 29: *Want onze God is een verterend vuur.* Wie kan bij die God wonen? Toen de Heere met dergelijke tekenen eens aan Mozes verscheen in de brandende braambos, waar ook rook en vuur te zien was, begon Mozes te vrezen en te beven. En het zou zeer te begrijpen zijn als bij Abram, toen hij de Heere zo zag komen als een rokende oven en als een vurige fakkel, de schrik en de vrees weer ogenblikkelijk terugkeerden in zijn hart.

En als Gods kinderen al kunnen vrezen bij zulke verschijningen, als de Heere komt als een rokende oven en een vurige fakkel, wat moeten zondaren dan niet vrezen, die nog zonder genade zijn? Dan moet u eens luisteren wat de Heere daar Zelf van geopenbaard heeft door de profeet Jesaja: *De zondaren te Sion zijn verschrikt; beving heeft de huichelaren aangegrepen; zij zeggen: Wie is er onder ons, die bij een verterend vuur wonen kan? wie is er onder ons, die bij eeuwige gloed wonen kan? Wat gaat er een sprake uit van die rokende oven en die vurige fakkel. Juist zondaren zonder genade, die niet wedergeboren zijn, die het geestelijke leven nog missen, die zouden moeten vrezen en beven. O, wie is het nog in ons midden die nooit vreesde voor de Heere, Die Zich in deze tekstwoorden allereerst openbaart als een rokende oven en een vurige fakkel?*

Maar dan het tweede. Want als je werkelijk mag leren vrezen en beven voor zulk een God, dan ligt er juist in deze verschijning zo'n grote troost voor arme zondaren die zichzelf herkennen in de woorden: *Maar op dezen zal Ik zien, op den arme en verslagene van geest, en die voor Mijn woord beeft.* Dan kom ik bij de tweede betekenis van die rokende oven en die vurige fakkel. Die spreken niet alleen van de tegenwoordigheid en de heiligheid van God, maar ook van de ijver van God. Want wij lezen in Deuteronomium 4 vers 24: *Want de Heere, uw God, is een verterend vuur, een ijverig God.*

Wat betekent dat, dat de Heere een ijverig God is? Dat betekent dat deze heilige God een jaloers God is. Hij zal Zijn eer aan geen ander geven. Hij zal er alles aan doen dat Zijn Naam alle eer en heerlijkheid zal ontvangen. En hoe zal dat openbaar komen? Op twee wijzen. Allereerst daarin dat Hij de zonde als met vuur zal verteren. Dat Hij de zonde van het ganse menselijk geslacht zal straffen met het vuur van Zijn toorn. Ja, dat allen die onbekeerd en onverzoend sterven, door Zijn ijver voor eeuwig zullen vergaan.

Maar met diezelfde ijver, waarmee het hart van de Heere vol is, zal Hij ook alles doen om een verloren zondaar zalig te maken. Het is diezelfde ijver waarmee Hij alles zal doen om Zijn volk te

verlossen. O, dat hart van de drie-enige God is vervuld met een liefdesijver. Dan lees ik in het Woord van God: *Alzo zegt de Heere der heirscharen: Ik ijver over Jeruzalem en over Sion met een groten ijver.* Dat is nu de ijver van die trouwe Verbonds-Jehova, waarmee Hij een arme zondaar wil verlossen uit al zijn benauwdheden.

Zie, het is die ijver waarmee de Heere Zich openbaart aan Abram in die rokende oven en in die vurige fakkel. Het is de ijver van de Heere der heirscharen die Hem als het ware dreef vanuit de eeuwigheid om met Zijn volk in het verbond te treden. En dan komt Hij als Eerste, maar ook als Enige, tussen de stukken door naar Abram toe. Alsof ik Hem hoor zeggen: *Mijn ziel, U opgedragen, wil U alleen behagen; mijn liefdesijver brandt.*

O, die vurige liefdesijver van de Heere zegt tot Zijn volk: *Mijn volk, Ik ben volzalig in Mijzelf en Ik heb ten diepste niets en niemand nodig tot Mijn eer en heerlijkheid. Maar Mijn liefdesijver kan toch niet zonder Mijn volk, en daarom wil Ik met Mijn volk in het verbond treden. Nee, Mijn volk, ú kunt niet met Mij in het verbond treden. U hebt het bewezen in het paradijs, dat u niets anders bent dan een verbondsbreker, en daarom kunt u niet door die stukken doorgaan. Maar dan kom Ík als Enige tussen de stukken door en treed Ik in het verbond, opdat er nu een verbond zou zijn dat nooit meer breken kan. Ik wil u bezitten, o Mijn volk. U bent Mijn bruidskerk en Ik wil Mijn eer aan geen ander geven. Ik gun de eer de satan niet, de wereld niet, de godsdienst niet, de zonde niet, maar alleen aan Mijzelf. Daarom ijver Ik over u met een grote ijver, o Mijn beminde bruid, en treed Ik met u in het verbond, want Mijn liefdeshart brandt van liefde, brandt van ontferming, brandt van ijver over u. Ja, Mijn liefdeshart begeert nooddruftigen en ellendigen te redden.*

Wat een verschijning. Wat een sprekende verschijning in die rokende oven en die vurige fakkel. Ja, het wordt nog rijker. Want de Heere komt zo in deze verschijning tussen de stukken door. En wat ligt er tussen de stukken? Bloed. Hij komt over een pad van bloed.

Punt 2. Zijn wonderlijk komen tot Abram

Abram is er helemaal bij, met volle bewustheid. Hij ziet de Heere komen, die sprekende verschijning, tussen de stukken van die offerdieren die hij in geloofsgehoorzaamheid uitgezocht, in stukken gesneden en voor het aangezicht van de Heere neergelegd heeft.

Abram zag hoe de Heere tussen die stukken, over dat pad van bloed, tot hem gekomen is. Nee, Abram kan niet tot de Heere komen. Hij is nog steeds op de plaats waar hij zojuist in die diepe slaap terechtgekomen was. Hij is ontwaakt, wellicht ligt hij nog of zit hij op zijn knieën voor die stukken. En vanaf de andere kant ziet hij de Heere over dat bloed tussen de stukken door tot hem komen.

En mogelijk, zo zei ik zojuist, zou dat bij Abram weer schrik en duisternis kunnen geven. En toch, Abram hoeft echt niet te vrezen. Want de Heere is voor Abram niet meer een verterend vuur. En dat predikt nu dat wonderlijke komen van de Heere tot Abram over het bloed, het bloed van de reine offerdieren.

Dat is de weg van het genadeverbond. Dat is de weg die Christus gebaad heeft. Het is de bloedweg waarlangs God door Christus het eigendom van een zondaar wordt en een zondaar het eigendom van God. O, in het komen van de Heere als die rokende oven en die vurige fakkel zegt de Heere als het ware tegen Abram: *Ik, de Heere, word niet veranderd; daarom zijt gij, o kinderen Jakobs, niet verteerd.* En zo komt de Heere nog steeds tot schuldige, arme zondaren. Hij komt over een bloedweg waar Hij Zelf voor gezorgd heeft. Het is de weg van het dierbare Verbondsbloed dat Christus gestort heeft voor al de Zijnen. Het is de weg van dat heerlijke offer van Christus. Het is

de weg waarin Christus Zijn lichaam liet verbreken. Het is de weg waarin Hij als een Lam ter slachting werd geleid. Het is de verse en levende bloedweg die Hij gebaad heeft tot de Vader, waardoor God tot een zondaar komen kan en een zondaar tot God gaan kan. En over die weg komt de Heere dan ook. Dat is zulk een wonderlijk komen.

Laat mij dan vanmorgen opnieuw die bloedweg van Christus u mogen voorstellen. Want die moet gepredikt worden, opdat u leert verstaan dat de Heere alleen over die bloedweg tot een zondaar komen kan. Opdat die bloedweg van de Heere Jezus Christus dierbaar mag worden voor een arme zondaar in ons midden, die geen penning heeft om zijn zondesschuld te kunnen betalen. Opdat dat bloed van Christus kostbaar mag worden voor een mensenkind dat al zijn eigen verlossingsmiddelen kwijtgeraakt is. Voor wie het totaal onmogelijk is om weer met God verzoend te worden in een weg van recht. Die het geleerd heeft: ik kan aan Gods recht niet voldoen.

Hier is Christus, waar die reine offerdieren met dat bloed toch zo duidelijk heen wijzen, als het Lam Dat geslacht is. Dat pad waar de Heere overkwam tot Abram, symboliseert ten diepste de Via Dolorosa, de lijdens- en stervensweg van Christus. Daarom moet deze weg voorgesteld worden. Daarom moet een bloedende Borg voorgesteld worden. Hij moet voorgesteld worden als het Verbond des volks, Die het bloed des verbonds gegeven heeft.

Zie Hem dan toch eens kruipen in de hof van Gethsémané, waar de Vader met Zijn toorn op Hem afkwam. En Zijn gezegend Verbondsbloed vloeide uit Zijn lichaam en druppelde op de aarde, om een zondaar van de toorn van God te verlossen. Zie Hem staan in het rechthuis van Pilatus, waar al Zijn kleding van Hem afgerukt werd en Zijn rug gezeseld werd met de geselstrakken van de Romeinen, om u, arme zondaar, van uw zondesschuld te verlossen. Zie toch hoe die scherpe doornenkroon ook Zijn hoofd verwondde, en opnieuw het Verbondsbloed drupte van Zijn gezegend hoofd, om Zijn Kerk uit alle lijden en aanvechtingen te verlossen.

En zo is Hij toch terechtgekomen op de heuvel Golgotha. En waar niemand het zag, begon ook die heuvel Golgotha van rook en vuur te branden vanwege Gods toorn. Daar liet Christus Zich hechten aan het vloekhout der schande. Hij liet Zijn dierbare handen en voeten doorboren. En opnieuw vloeide daar het Verbondsbloed, om die weg te banen waarover God tot een zondaar komen kan en een zondaar tot God gaan kan. En toen het einde van de betaaldag aanbrak en Hij een wond in Zijn zijde kreeg van die soldaat die zijn speer in Zijn zijde stak, toen vloeide daar als het ware het laatste Verbondsbloed uit Christus, de Verbondsmiddelaar.

De Vader in de hemel heeft het alles gezien. Hij heeft gezien hoe Zijn lieve Zoon heel deze verbondsweg, die bloedweg, heeft gebaad. En toen de Vader zag dat Christus werkelijk de laatste druppel van dat bloed des verbonds had gestort, en Hij Hem hoorde uitroepen: *Het is volbracht*, toen scheurde Hij toch dat voorhangsel van boven naar beneden, om te laten zien: nu is die bloedweg er, en kan Ik tot een zondaar komen en een zondaar tot God.

En als het geloof erin meekomt en je mag door het geloof die bloedweg zien die Christus verworven heeft, waarover de Heere met u in het verbond wil treden, dan kan het niet anders of er gaat iets werken in je ziel: *Mijn Heere en mijn God*, Die niet met goud of zilver, maar met dat dierbare Verbondsbloed voor al mijn zonden betaald heeft, en mij uit alle heerschappij des duivels verlost heeft, en mij tot Zijn eigendom gemaakt heeft om mij in het verbond met God te brengen. *U bent mijn beminde Bloedbruidgom*.

Misschien is er vanmorgen wel een zondaar of een zondares in ons midden die daar niet bij kan. Die zo van verre staat. Die zich zo kan vinden in de woorden van de profeet Zacharia, die sprak van gebondenen die in een kuil zitten zonder water. Die vanmorgen vastzitten in banden. Misschien

wel de afgelopen week, misschien wel de afgelopen maanden. Banden van ongeloof, van machteloosheid, van moedeloosheid, van onwaardigheid, van mensenvrees. Banden van onrust, van angst om jezelf te bedriegen, van de aanvechtingen van de duivel, van de last van de zonde, van het missen van Gods genade.

Maar hoor dan eens wat de Heere door middel van Zijn knecht Zacharia zo troostvol heeft laten verkondigen: *U ook aangaande, o Sion, door het bloed uws verbonds heb Ik uw gevangenen uit den kuil, daar geen water in is, uitgelaten.* Wat een rijke boodschap voor die geestelijk gebonden in Sion. *U ook aangaande, o Sion.* Alsof de Heere heel dichtbij komt bij een mensenkind in de banden en benauwdheden: *u ook.* Maar hoe dan? Hoe moet dat dan? Hoe kan ik bevrijd worden uit al die banden? Wel, zegt Zacharia: *door het bloed uws verbonds.*

En als Zacharia dat in zijn profetie mag prediken, dan houdt hij het volk Israël Gods verlossende daden uit het verleden voor ogen. Het is opvallend dat er twee keer in de Bijbel nadrukkelijk gesproken wordt over het bloed des verbonds. De eerste keer als het zaad van Abram uit de verdrukking van Egypte geleid is. En de tweede keer als de eerste ballingen verlost zijn uit de ballingschap. Terwijl er nog heel veel ballingen in de ballingschap zitten, zegt Zacharia: kijk nu toch eens naar het verleden, hoe de Heere het gedaan heeft. En nog steeds wil Hij het doen.

Zacharia mag het volk in de ballingschap de verlossing uit Egypte voor ogen stellen, zoals de Heere dat ook gedaan heeft bij Zijn verbondssluiting met Abram. En zoals de Heere tussen de stukken, over het bloed, tot Abram kwam en met hem dat genadeverbond gesloten heeft, zo is de Heere ook gekomen met het bloed des verbonds tot het zaad van Abram.

En wat liet de Heere daarmee zien? Dat Hij eeuwig gedachtig is aan Zijn verbond. Dat verbond dat Hij feitelijk al openbaarde aan Adam in die eerste moederbelofte, de eerste verbondsbelofte, maar dat Hij nader bekendgemaakt heeft aan Abram en zijn zaad. Dat verbond dat van eeuwigheid al was en dat de Heere in de tijd bekend gaat maken. Dat verbond dat zo nauw verbonden is met bloed. Want het woord verbond hangt samen met slachten.

Wat is dat duidelijk gebleken toen het zaad van Abram uit Egypte verlost werd en bij de berg Sinaï gekomen is. O, wat raakte het volk bevreesd toen de Heere Zich daar als die heilige God openbaarde op de berg, ook feitelijk als een rokende oven en een vurige fakkel. En de ware Sionieten onder het volk Israël hebben ongetwijfeld afstand gevoeld tussen God en hun hart. Hun schuld werd opengelegd bij het horen van de heilige wet van God.

En weet u wat Israël toen ging doen? Toen gingen zij vragen om een Tussenpersoon. Toen moest Mozes optreden als een middelaar tussen God en het volk. En Mozes deed dat. Wat heeft de Heere toen aan Mozes bekendgemaakt? Dat hij een altaar moest bouwen, een altaar. En hij moest ossen nemen, jongens en meisjes, en al die ossen moest hij slachten.

En weet je wat de Heere toen gezegd heeft tegen Mozes? Als je al die offerdieren aan het slachten bent, moet je het bloed opvangen in schalen. En wat moest Mozes met dat bloed doen, met het bloed des verbonds? Twee dingen. Hij moest het eerst sprenkelen op het altaar, want het was bloed voor God. God moet bloed zien, gemeente. Dan alleen kan een zondaar Gods toorn voorbij ontvangen.

Maar er is nog iets nodig, en ook dat heeft de Heere aan Mozes bekendgemaakt. Hij moest niet alleen het bloed op het altaar sprenkelen, maar hij moest datzelfde bloed van diezelfde offerdieren ook sprenkelen op het volk. En dát bloed noemde de Heere het bloed des verbonds.

Er is geen andere weg waarin de Heere met een zondaar in het verbond kan treden. En evenmin is er een andere weg waarin een zondaar met God verzoend kan worden en God met een zondaar. Er is geen andere weg waarin een heilig en rechtvaardig God, Die als een verterend vuur zondaren zou moeten verdelgen, gemeenschap kan hebben met een verloren menskind dan door dit bloed.

Dit bloed spreekt van de losprijs voor de schuld. Het enige betaalmiddel waardoor de schuld kan worden weggenomen. De enige weg om met God verzoend te worden. Dat predikt nu het verbond der genade. Want dat is het ten slotte: genade. Genade voor de grootste der zondaren.

En Gods kinderen gaan het leren en ontdekken in hun leven: *Gij weet de genade van onzen Heere Jezus Christus, dat Hij om uwentwil is arm geworden, daar Hij rijk was, opdat gij door Zijn armoede zoudt rijk worden. Opdat Zijn Sion straks eeuwig gebracht mag worden in dat hemelse beloofde land, dat Hij bereid heeft voor het geestelijke zaad van Abram.*

Het is op grond van dat kostbare, dierbare bloed des verbonds dat de Heere het in het hart waarmaakt:

*Getrouwe Heere, Gij wilt mijn goed,
Mijn God, mijn erfenis en 't deel mijns bekers wezen;
Gij onderhoudt gestaag het heuglijk lot,
Dat Gij zo mild voor mij hebt uitgelezen.
De schoonste plaats mat Gij met ruime snoeren;
O heerlijk erf, Gij kunt mijn ziel vervoeren.*

Amen.

Aan de tafel

Komt, want alle dingen zijn gereed. Het brood dat wij breken, ziet op het lichaam van Christus. Neem, eet, en gedenk dat Christus Zijn lichaam verbroken heeft tot een volkomen verzoening van al uw zonden. De beker der dankzegging, dien wij dankzeggende zegenen, ziet op het bloed van Christus. Neem, drinkt allen daaruit, en geloof dat Christus Zijn dierbaar bloed gestort heeft tot een volkomen vergeving van al uw zonden.

Aan de tafel werden gelezen de woorden uit Lukas 15, vers 22 tot en met 24:

Maar de vader zeide tot zijn dienstknechten: Brengt hier voor het beste kleet, en doet het hem aan, en geeft hem een ring aan zijn hand, en schoenen aan de voeten; en brengt het gemeste kalf, en slacht het, en laat ons eten en vrolijk zijn. Want deze mijn zoon was dood, en is weder levend geworden; en hij was verloren, en is gevonden. En zij begonnen vrolijk te zijn.

Abraham moest alles klaarmaken voor de verbondssluiting, maar kon zelf niet in het verbond met God komen. Het was het eenzijdige werk van een drie-enig God. Zo kwam de Heere over de stukken heen, over het bloed heen, tussen de stukken door tot Abraham.

En wat is de ervaring van degene die de Heere vreest? Als de Heere komt, neemt Hij alles mee. Wat liggen er dan kostbare verbondsgaven in het genadeverbond opgesloten, die de Heere klaar heeft liggen voor arme zondaren en voor Zijn Kerk. Ik heb het in de inleiding al gezegd: de gelijkenis van de verloren zoon geeft daar zo'n prachtige illustratie van. En wat is nu het eerste dat die jongen ontving, nadat hij in de armen van zijn vader terechtgekomen was en een kus van de vader gekregen had? Een kleet. *Het beste kleet*, staat er. In de grondtekst staat eigenlijk: *het eerste kleet*. Dat betekent: het kleet dat die jongen kwijtgeraakt was in het paradijs, maar dat al klaar hing.

Wat is dat kleet? Het is het kleet, ik zou het vanmorgen zelfs durven noemen: het verbondskleet, dat Christus verworven heeft. En dan zit je hier aan die tafel, en je hebt een stukje brood gekregen en je hebt een slokje wijn gedronken. Om nu door die tekenen eens geleid te worden naar de heuvel Golgotha, waar een naakte Borg hing om uw naaktheid te bekleden met Zijn mantel, om al uw zonden te vergeven, ook die van de achterliggende dagen en weken.

Als je daarop terugziet, zou je hier toch niet durven zitten? Maar eenmaal bekleed is altijd bekleed. En waar je voor je gevoel dat kleet misschien niet eens meer dragen kunt, en waar het misschien bevuild is geworden en gescheurd is, blijft het toch het kleet van Christus' gerechtigheid, waarmee Hij een naakte zondaar bekleedt.

Maar Hij hing er wel naakt voor aan het kruis, als een bloedende Borg. Terwijl uit al Zijn wonden het Verbondsbloed stroomde, was Hij bezig dat kostbare kleet te weven waarmee Hij Zijn Kerk wil bekleden. Daar wil Hij nu van verzekeren. Zo zeker als je dit gebroken brood hebt mogen genieten, zo zeker als je een slokje wijn hebt mogen ontvangen, zo zeker is Mijn bruidskerk bekleed met de klederen des heils.

En als daar iets van begint te leven, en je mag er weer eens iets van proeven en smaken dat het zo is, dan kan het niet anders of je zingt het uit: *Door U, door U alleen, om 't eeuwig welbehagen.*

Tweede tafel

Ik wil nog bij een verbondswelddaad stilstaan, die hoort bij de verbondssluiting die de Heere gemaakt heeft met Abram en zijn geestelijk zaad. Dan ga ik weer even naar de gelijkenis van de verloren zoon. Hij kreeg niet alleen een kleed, maar hij kreeg ook een ring aan zijn vinger.

Wij hebben eerder overdacht dat Abraham mocht geloven in de beloofde Messias, en de Heere rekende hem dat tot gerechtigheid. Toen kreeg hij als het ware de mantel der gerechtigheid. Maar Abram was ook een kind van God. Hij was de vriend van God. En dat wonder heeft ook de verloren zoon mogen ervaren toen hij terugkeerde op de boerderij van zijn vader. Want hij kreeg niet alleen dat prachtige kleed aan, maar hij kreeg ook een ring aan zijn hand.

Dat was in de tijd van de Bijbel iets heel bijzonders. Een ring was echt het eigendom van een rijke koning of een rijke heer. Zo'n ring gaf hij niet zomaar aan iemand anders. En als hij die ring aan een ander gaf, dan moest die persoon hem zeer na aan het hart liggen. Dan moest er zo'n grote liefde voor die ander zijn, dat hij zijn eigendom, zijn eigen zegelring, aan een ander gaf.

Maar de Heere Jezus stelt het hier zo voor. Wat lag die verloren zoon de vader na aan het hart. Wat een ontzaglijke grote liefde vervulde het hart van die vader. Wat had die jongen gedaan. Wat had hij zijn vader op het hart getrapt. Het goed van de vader met hoeren en tollenaars doorgebracht. En toch zegt die vader als het ware: *Hier, mijn jongen, mijn ring. Je bent mijn eigendom, je hoort bij mij. Ik kan niet meer zonder je. Wij zijn één. Je dacht dat je nooit meer een kind van mij kon worden. Je wilde nog maar een huurling zijn. Maar lieve jongen, ik heb je aangenomen, tot in eeuwigheid, tot mijn kind. Daarom geef ik je die ring.*

En wat zijn nu de ringen die de Heere geeft in dit leven aan Zijn Kerk? Dat zijn de kostbare beloften van het genadeverbond. En bij die beloften geeft Hij de tekenen van brood en wijn.

Als je dan bedenkt wat het Christus gekost heeft om zo'n goddeloos beest, want dat weet je toch van jezelf, aan te willen nemen tot Zijn kind, dan moest het stikdonker worden op Golgotha. Toen bleef er maar één ding over: *Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?* Opdat Zijn Kerk niet meer van Hem verlaten zou worden.

Wat een zegelring schenkt de Heere aan Zijn Kerk.

Derde tafel

We gaan nog één keer naar de gelijkenis van de verloren zoon. Hij heeft het beste kleed gekregen. Hij heeft een ring gekregen aan zijn vinger. Maar hij kreeg nog iets: schoenen aan de voeten.

Ook dat was voor deze jongen een teken dat hij echt weer aangenomen was als kind van de vader. Want kinderen van rijke mensen liepen op schoenen, maar slaven niet. En hij had gezegd: *Maak mij als een van uw huurlingen*. Maar de vader had als het ware gezegd: *Nee jongen, geen huurling, maar mijn kind. Niet voor één dag, maar altijd wil ik je bij me hebben*. En toen kreeg hij die schoenen aan.

Met die schoenen zei die vader als het ware tegen die jongen: *Zul je nu nooit meer bij mij weglopen? Zul je nu op deze schoenen altijd bij mij blijven?*

En dan voeg ik deze geschiedenis weer even bij Abram. De Heere heeft eens tegen Abram gezegd: *Wandel voor Mijn aangezicht, en zijt oprecht*. En dat symboliseren die schoenen. Ik zeg niet te veel als ik zeg dat het verbondsschoenen zijn, gekregen van de vader.

Wandel voor Mijn aangezicht, en zijt oprecht. Wees nu niet meer ongehoorzaam, maar gehoorzaam.

Natuurlijk liep die jongen daar elke dag weer mee vast. Maar hij had schoenen gekregen. Schoenen die hem de weg wezen hoe hij moest wandelen in de vreze des Heeren. En hoe kan dat nu? Hoe kun je nu die gehoorzaamheid betrachten? Hoe kun je nu in de vreze des Heeren wandelen? Dat kan alleen omdat Christus dat volmaakt gedaan heeft.

Wat een gehoorzame Zaligmaker is de Heere Jezus Christus geweest. Hoe heeft Hij de geboden des Heeren volmaakt gehouden. Hoe heeft Hij het recht van Zijn Vader volmaakt verheerlijkt. Ik zeg het met eerbied: Hij wandelde dagelijks op de schoenen van Zijn Vader. Zo volmaakt was Zijn gehoorzaamheid.

En als je dan bedenkt wat het Hem gekost heeft, dan zie ik Hem in de hof van Gethsémané op de grond liggen. Terwijl het zweet van Zijn voorhoofd liep, zweette Hij zelfs grote druppelen bloed. En terwijl dat van Zijn lichaam stroomde, zei Hij: *Niet Mijn wil, maar Uw wil geschiede*. Daar komt nu die gehoorzaamheid openbaar. Daar komt Christus openbaar, Die niets anders gedaan heeft dan gewandeld voor het aangezicht van Zijn Vader.

En met die schoenen gaat Hij Zijn Kerk nu ook aankleden. Dat zijn de schoenen van de bereidheid van het Evangelie, om steeds weer te mogen wandelen in Zijn wegen, voor Zijn aangezicht.